

LAPPEENRANNAN NIITYVERKOSTO JA NIITYKUMMUT

20.6.2023

Elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimiala
Kadut ja ympäristö - vastuualue

LAPPEENRANTA
SUOMEN ILMASTOPÄÄKAUPUNKI

LAPPEENRANNAN NIITTYHANKE

- Niittyhanke vuosina 2019-2021
- Strategiarahoitus niittyverkoston suunnittelua ja pilottikohteiden toteutusta varten.
- Niittyverkoston yleissuunnitelma valmistui 2019.
- Niittyverkostotyön yhteydessä avoimien ja puoliavoimien alueiden hoitoluokat tarkasteltiin vastaamaan todellisia toiminnallisia, maisemallisia ja ekologisia tarpeita.
- Tavoiteltavat asiat:
 - Ylläpidon kustannussäästöt
 - Kaivuumaiden hyödyntäminen
 - Hiilijalanjäljen pienentäminen
 - Kaupunkiympäristön monimuotoisuuden lisääminen
- Niittyverkoston kehittämisen tavoitteena on myös alueellisen imagon, maiseman arvojen ja asukkaiden virkistysympäristön monipuolisuuden vahvistaminen.

NIITTYVERKOSTO KOOSTUU

VARSINAISISTA NIITYISTÄ JA
NIIDEN TUKIALUEISTA KUTEN
METSJEN REUNAVYÖHYKKEISTÄ,
VILJELYPALSTOISTA, PUISTOISTA
JA PUUTARHOISTA.

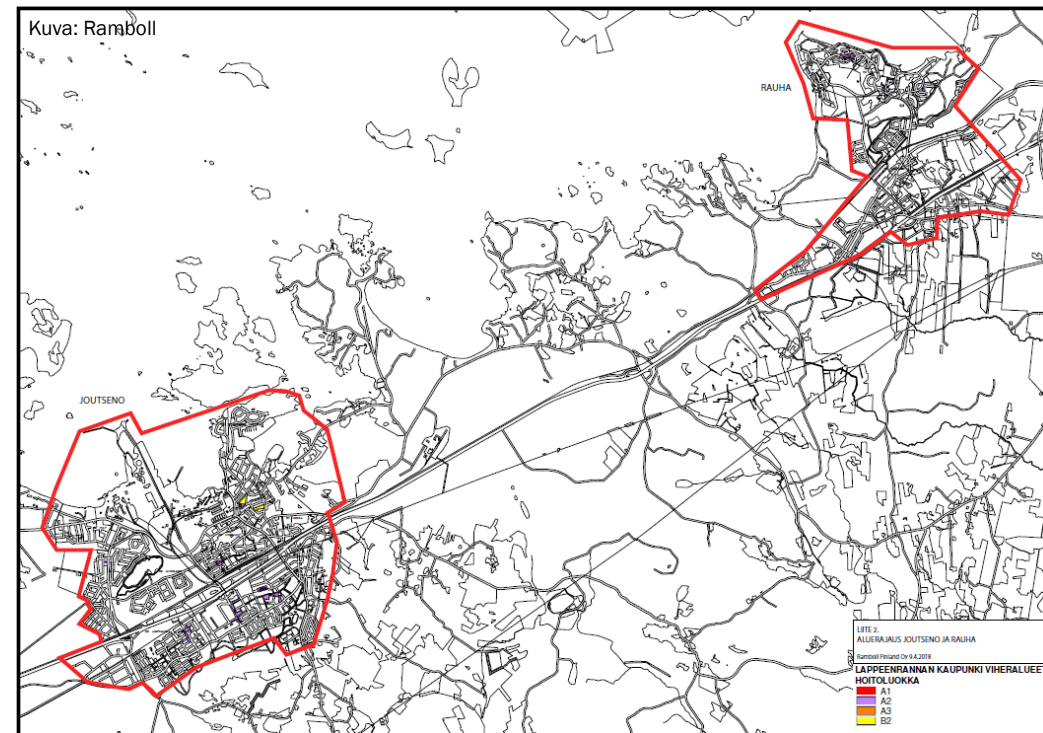
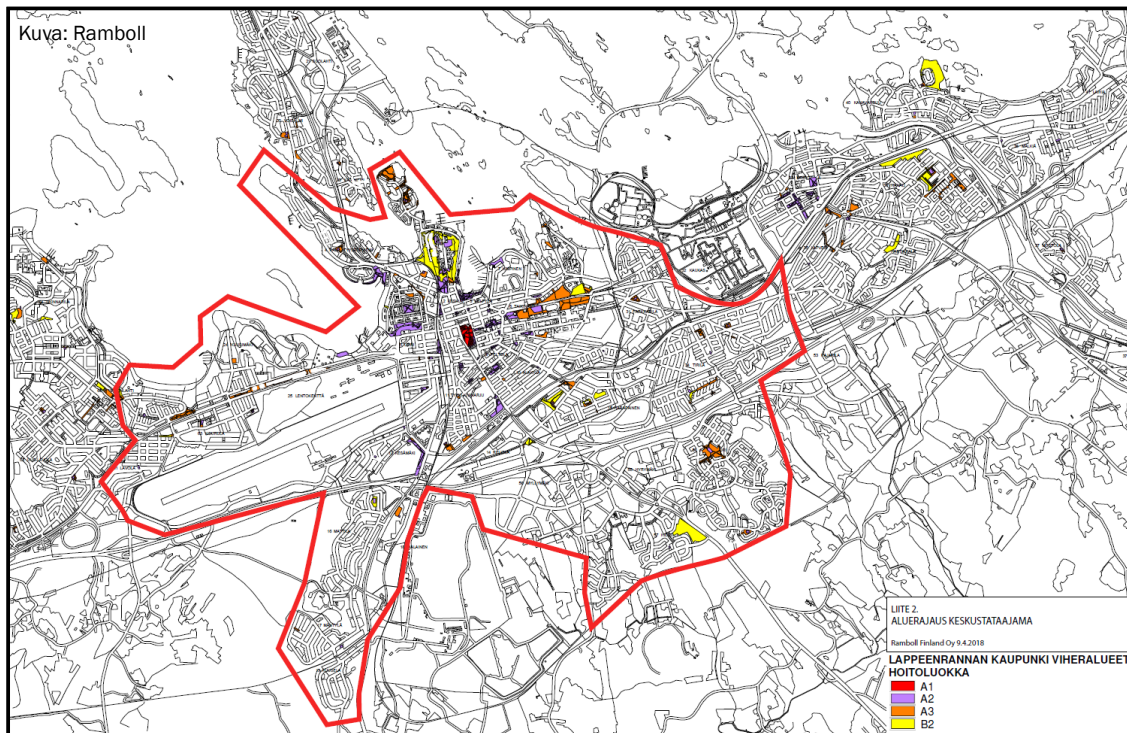
NIITTYJEN KYTKEYTYNEISYYS
TOISIINSA VAHVISTAA LUONNON
MONIMUOTOISUUTTA.

Kuva: Lappeenrannan kaupunki

NIITTYVERKOSTON TARKASTELUALUE

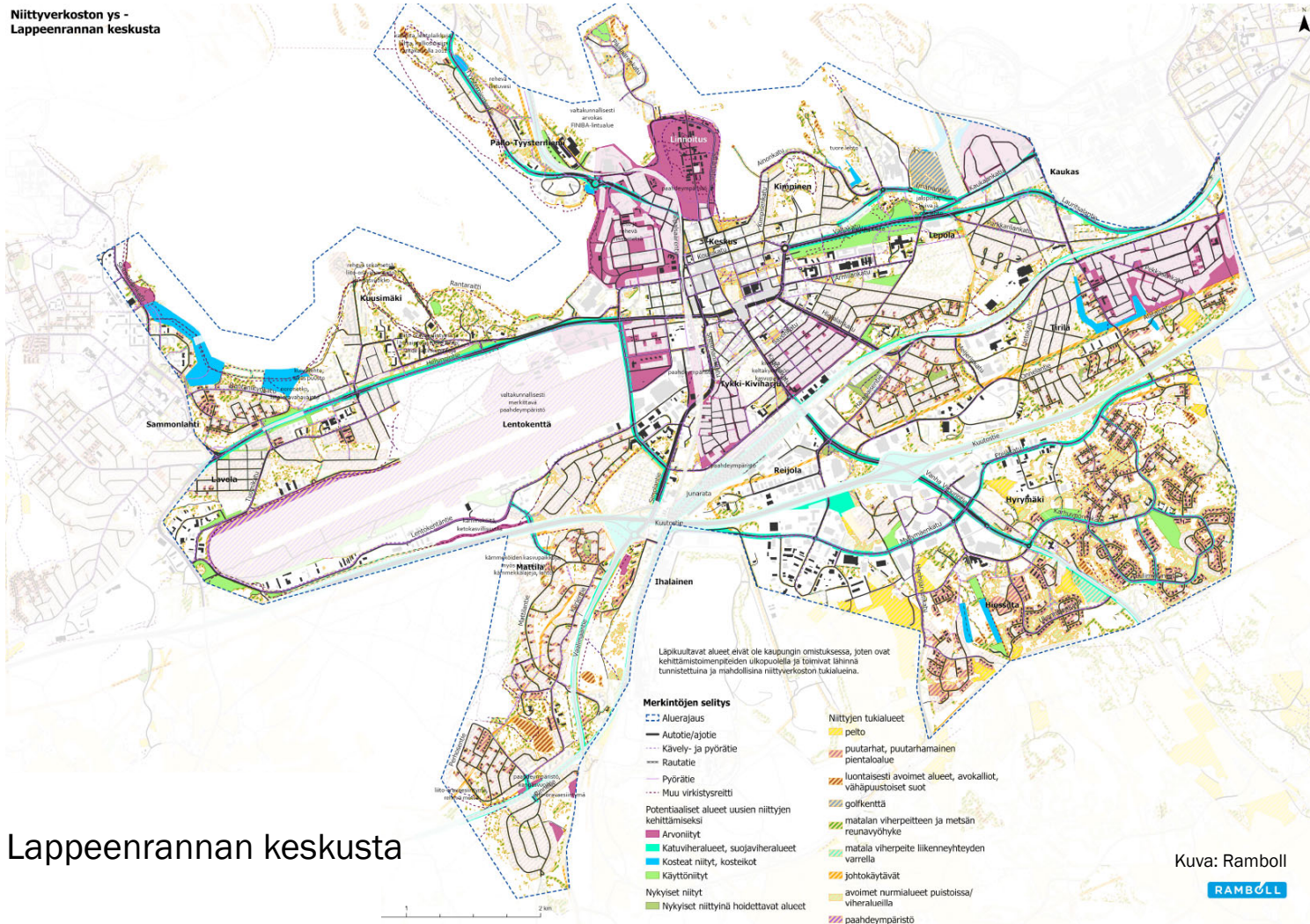
Lappeenrannan keskusta, Joutseno ja Rauha

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

NIITYYVERKOSTON YLEISSUUNNITELMA

Niittyverkoston ys -
Lappeenrannan keskusta

LAPPEENRANNAN
KESKUSTAN ALUEELLA
**POTENTIAALISET
UUDET NIITYT**
OVAT MM. KESKUSTAN
LÄPI KULKEVIEN
PÄÄVÄYLIEN VARSILLA

LAPPEENRANNAN KESKUSTAN KESKEISIÄ NIITTYKOHTTEITA

Lappeenrannassa on rakennettuja viheralueita, eli RAMS 2020 mukaisia R- ja A-luokkiin kuuluvia viheralueita yhteensä noin 204 ha. Niittynä hoidettavia alueita on noin 44 ha.

ARBORETUM - PAPPILANPELTO

- 40 vuotias Lappeenrannan Arboretum sijaitsee Lappeenrannan keskustan itäpuolella. Arboretum on erittäin tärkeä virkistysalue kaupunkilaisille.
- Pappilanpellon reunalle sijoittuu Lappeen Pappilan vanha pihapiiri.
- Arboretumin pinta-ala on n. 14 ha ja puolet siitä hoidetaan niittynä. Pappilanpellon alueelle on laadittu niittyverkostosuunnitelman yhteydessä hieman tarkempi niittyjen toteutussuunnitelma, jota on toteutettu soveltaen.
- Suurin osa kohteen niityistä on kehitetty nurmesta vähentämällä niiden hoitoa muutama vuosi sitten. Alueella on kokeiltu myös erilaisia niittyjen perustamistapoja sekä hyödynnetty kaivumaita.
- Niitty niitetään yhden kerran elokuussa.

**PAPPILANPELTO
ON VIHERALUE,
JOTA ON KEHITETTY
ASUKKAIDEN KANSSA
YHTEISTYÖSSÄ**

ARBORETUM -- PAPPILANPELTO 2023

PAPPILANPELLON NIITTY

- Keskeinen ja suosittu ulkoilualue ja piknik-paikka.
- Alueella on järjestetty useita yhteisöllisiä tapahtumia, kuten niittyjen perustamista ja kirsikkapuiden istutustapahtumia.
- Pappilanpellon kirsikkapuistossa n. 350 asukkaiden lahjoittamaa rusokirsikkaa.
- Puiston pohjoispuolella on kahvila, taidegalleria ja kesäteatteri.

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

NIITYKUMMUT

- Lappeenrannan kaupungin katu- ja puistotyömaiden puhtaita kaivumaita on läjitetty keskustan tuntumassa oleville avoimille ja puoliavoimille viheralueille maisemakumpareiksi. Kummut on kylvetty erilaisilla kukkivien kasvien siemenseoksilla.
- Osalle kummuista on tehty ohut kasvualustakerros. Hiekkaisemmille maille ei ole tehty erillistä kasvualustaa. Erilaisia kasvualustoja kokeiltu.
- Vuosien 2021-2023 aikana on toteutettu useita niittykumpukokonaisuuksia eri puolilla keskusta-aluetta.
- Uusia läjityspaikkoja etsitään aktiivisesti koko ajan.
- Tiedotus niittykumpujen perustamisesta on tehty mm. paikan päällä olevan kyltin avulla, somessa ja kaupungin kotisivuilla. Todettiin, että tiedottaminen tulee tehdä riittävän ajoissa. Kukkivien niittykumpujen vastaanotto asukkaiden keskuudessa on ollut positiivista.
- Kukkivat kummut ovat kaunistaneet ympäristöä jo monta kuukautta, kun yksivuotiset kukkakasvit ovat jo tänä kesänä kukkineet.
- Kumpareilta saa käydä poimimassa kukkia kukinnan loppuvaiheessa.

MUUN MUASSA
KAUPUNGIN
LEIKKIPAikkojen
KUNNOSTUKSIEN
YHTEYDESSÄ
MUODOSTUNEET
YLIJÄÄMÄMAAT PYRITÄÄN
HYÖDYNTÄMÄÄN
UUELLEEN ESIM.
NIITYJEN POHJINA.

Kuva: Lappeenrannan kaupunki

NIITTYKUMPUJA KAUPUNKIYMPÄRISTÖSSÄ

Lauritsalantien varteen on läjitetty katusaneerauksen yhteydessä puhtaita kaivumaita niittykummuiksi vuonna 2021.

Muun muassa Mäntylän leikkipaikan työmaalla kaikki ylijäämämaat läjitettiin leikkipaikan ympärille. (2023)

Helsingintien varteen sijoittuvaan Kultapossupuistoon on läjitetty mm. pyörätien rakentamisen yhteydessä puhtaita kaivumaita niittykummuiksi vuonna 2021 ja 2022.

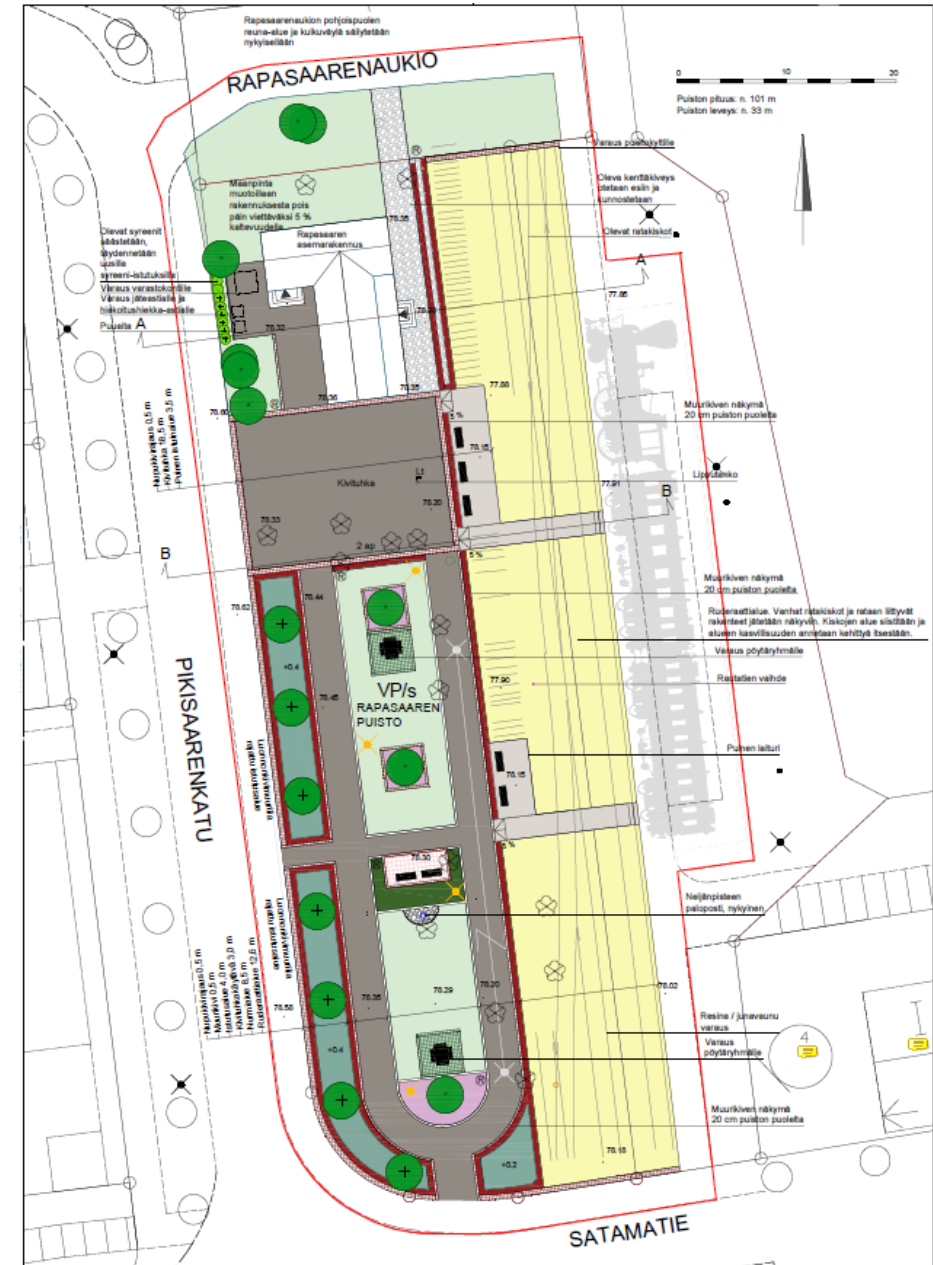
PIKISAAREN NIITTYKUMMUT

- Katajasaarenpuistoon läjitetty neljä niittykumpua vuosina 2021-2023. Viimeisimpänä rakentunut kumpu on kooltaan noin 300 m². Puhtaat ylijäämämaat on tuotu puistojen työmailta.

RAPASAARENPUISTO

- Kohteesta on laadittu puistosuunnitelma 2021. Vuosina 2022-2023 on tehty rakennussuunnittelu ja rakentaminen käynnistyy syksyllä 2023.
- Puistoympäristö koostuu:
 - Asemarakennuksen ja sen ympäristöstä, pihapiiristä ja kivituhkapintaisesta aukiosta.
 - Ns. muotopuutarhasta ja sen monilajisesta kasvillisuudesta ja vanhoista hopeapajuista, puistokäytävistä, luonnonkivimuureista ja oleskelualueista.
 - Rautatiealueesta, jossa näkyviin jää raiteet ja niihin liittyvät rakenteet.
 - **Raiteiden välissä olevasta ruderaattialueesta, jolla kasvillisuuden annetaan kehittyä itsestään.**
 - Raiteiden päällä olevasta kahdesta puutasosta penkkeineen sekä kivimuureista, joissa molemmissa on viitteitä vanhoista asemalaitureista.
 - Raiteiden ja Rapasaaren laiturin välissä olevasta asfalttiin maalattavasta junateoksesta.
 - Sekä maisemallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävistä vanhoista hopeapajuista puiston keskiakselilla ja uudesta lehmusrivistä Pikisaarenkadun puoleisella puiston reunalla.

RAPASAARENPUISTO

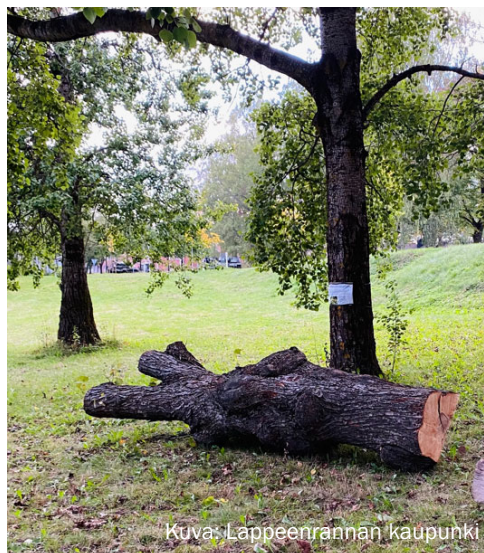

Mirka Pitkänen

VILHO PETTER NENOSEN PUISTO

- Vilho Petter Nenosen puisto sijoittuu Lappeenrannan keskustan länsiosaan Rakuunamäelle, historialliselle entiselle varuskunta-alueelle.
- Varuskuntatoiminnan päätyttyä Rakuunamäkeä on alettu kehittää alueeksi, jossa on myös asutusta, liiketoimintaa, päiväkotia ja muita palveluja.
- Vilho Petter Nenosen puisto on ensimmäisiä nurmesta kehitettyjä niittyalueita Lappeenrannan keskustan alueella, lähellä asutusta.

VILHO PETTER
NENOSEN
PUISTOSSA ON
MONIA
PILOTTIHANKKEITA

Kuva: Lappeenrannan kaupunki

Kuva: Lappeenrannan kaupunki

Kuva: Lappeenrannan kaupunki

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

VILHO PETTER NENOSEN PUISTO

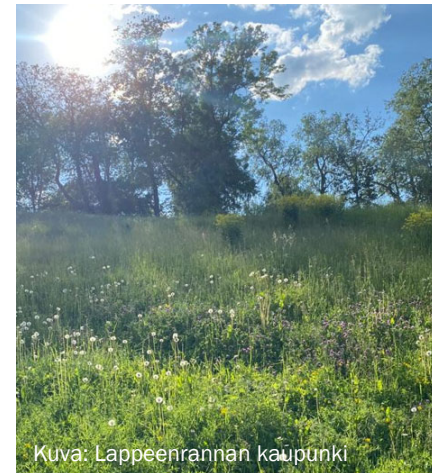
- Puistoaluetta on hoidettu aiemmin nurmena.
- Puiston läpi rakennettiin kaukolämpölinja vuonna 2018. Työmaa oli mittava ja jätti jälkensä puistoon.
- Aluetta ei nurmetettu työmaan jälkeen vaan sen annettiin kehittyä niityksi omassa tahdissaan.
- Niitystä saatiin ensimmäisinä vuosina jonkin verran palautetta ja kysymyksiä.
- Palautteiden määrä kääntyi laskuun 2021, kun puistoon toteutettiin yhteisöpuutarha.
- Nykyään niitty on oleskelukäytössä ja siellä myös yhteisöpuutarha-alue. Puistossa on myös lahopuita.
- Niityn läpi ei ole rakennettu puistokäytäviä, vaan kulkureitit ovat niittypolkuja.

LINNOITUKSEN NIITYT

- Niittyjen pinta-ala linnoituksen alueella on arviolta lähes 4 ha.
- Linnoituksen vallit (rinteet) on hoidettu niittyinä vuodesta 2018 asti. Alueelle on laadittu hoitosuunnitelma. Rinteet niitetään yhden kerran loppukesällä (elokuussa). Tasaisempia alueita niitetään useammin tarpeen mukaan. Niittojäte kerätään pois.
- Aiemmin aluetta hoidettiin vaihtelevasti, ja mm. niittoja tehtiin myös alkukesällä ja keskikesällä.
- Linnoituksen niityt ovat arvoniittyjä. Alueelle sijoittuu monia eri tyyppisiä niittyjä (kuivista kosteisiin ja reheviin niittyihin)
- Linnoituksessa on uhanalaisia kasveja (mm. keltakynsimö, etelänhoikkaängelmä)

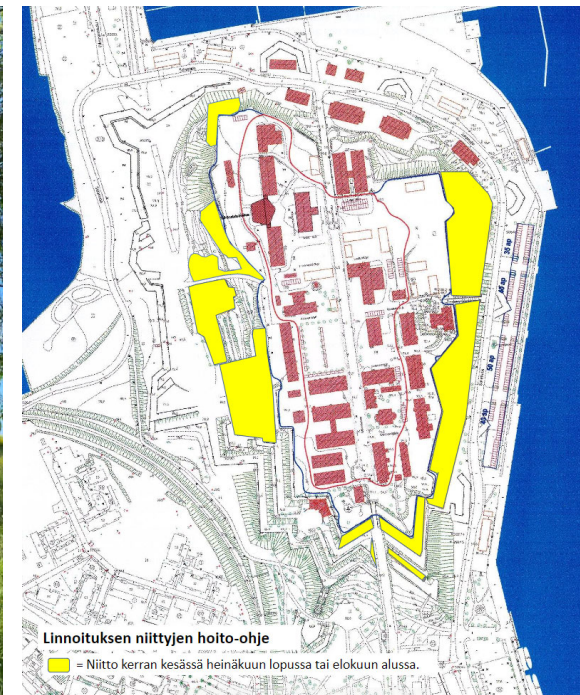
LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Kuva: Lappeenrannan kaupunki

Kuva: Lappeenrannan kaupunki

LINNOITUKSEN NIITYT

- Alueella on myös merkittävä kulttuurihistoriallinen arvo; asutusta on ollut 1500-luvulta saakka ja alueella on säilynyt vanhoja kulttuurikasveja menneiltä vuosisadoilta (etenkin Venäjän linnoitusajalta 1700-luvulta). Kasvisto on omaleimainen, ”kukkivaa historiaa”.
- Linnoituksen ympäristö on keskeinen virkistysalue Lappeenrannan keskustassa. Tärkeä niin paikallisille kuin turisteille.
- Alueella on paljon toimintaa, kuten asutusta, museoita, kuvataidekoulu ja tanssiopisto, kesäteatteri, esiintymislava ja alueen ympärillä kiertää Linnoituksen luonto- ja kulttuuripolku opastauluineen

Kuva: Lappeenrannan kaupunki

LAPPEENRANNAN

LINNOITUS

ON KAUPUNGIN YKSI
MERKITTÄVIMMISTÄ
MATKAILUKOhteista

Kuva: Lappeenrannan kaupunki